

DEFINICIJA MUCANJA

Uvod

Govor je najmarkantnija karika od čovjeka do sebe samog, kao i od čovjeka do čovjeka; govor istodobno najbolje razlučuje čovjeka od ostalog živog svijeta na Zemlji. Diskontinuirani zvuk govora izvire iz kontinuiranih gibanja dijelova čovjekova tijela, a prvotno govornih organa; stoga je govor izraz čovjekove akcije, odnosno on je suforma i susadržaj ritmičkog življenja čovjeka. Kao dio ritmičkog pulsiranja čovjekove prirode, govor je ritam, i to složeni ritam, koji permanentno uključuje opetovanje opozicija u multidimenzionalnoj i multistupnjevitost složenosti.

Govor, osim ritma, uključuje i aritmiju i time postaje izražajni i podesniji u iskazivanju složenije unutarnje arhitekture ljudskosti. Svaka neizražajna aritmičnost u govoru predstavlja kidanje ritma govora, a time i kidanje akcije govora; to kidanje obično nazivamo defektom, poremećajem, manom govora i sl.

Govorni poremećaj, poznat u nauci i u svakodnevnom govoru pod imenom *mucanje*, jest kidanje ritma zvučne ekspresije čovjekovih misli. Jest da je *mucanje* i nešto više od kidanja ritma govora, s obzirom da ono uključuje više aspekata neadekvatnosti čovjekova govornog ponašanja, ali ipak, prvotno je to:

Riječ *mucanje* sadrži veliki broj različitih pojava u svome značenju. Kao najčešće pojavne manifestacije *mucanja* obično se navode **ponavljanja** (dijelova riječi, riječi, rečenica), **oklijevanja**, **umetanja** (glasova, slogova, riječi, fraza itd.), **blokade** (zastoji u aktu govorenja), poremećaji govornog disanja, psihičke i fizičke napetosti, poremećaj motorne aktivnosti, **pojava tikova**, **embolofrazije**,¹ **logofobije** (strah pred govorom), kraći ili dulji vremenski periodi bez zastoja u govoru, situacije u kojima mucavac govori tečno (obraćanje životinjama, itd.).

Može se još istaći da sve ove pojave ne karakteriziraju svaku osobu koja se mucavo izražava. Dok kod djeteta od 3, 4 ili 5 godina *mucanje* obično počinje ponavljanjem nekih dijelova govora bez tikova i logofobije, dotle kod osobe kod koje se *mucanje* potpuno razvilo, možemo imati pojavu najtežih formi *mucanja* sa psihičkim i fizičkim napetostima i duševnom boli. Nadalje, ni ponavljanja glasova, slogova, riječi itd. nisu ista kod svih osoba koje se

¹ »to su zvukovi, ili zvučne kombinacije, ili riječi upotrebljene kao početni momenti govorne teškoće,« (Sulejmanpašić, 1969, s. 60.)

mucavo izražavaju, čak nisu ista kod istih osoba u različitim situacijama. Emil Froeschels² navodi da kod 16 000 slučajeva mucanja koje je ispitivao nije pronašao dva sa identičnim simptomima.

Kao posebno pitanje u okviru raznolikosti slike mucanja treba istaći i etiologiju ove govorne netečnosti. Neki autori uzroke mucanja uvrštavaju u definicije. Danas se misli da na mucanje treba gledati kao na pojavnu formu različitih uzroka što još više otežava strogo naučno i potpuno definiranje fenomena mucanja.

Definicije

Mucanje nije nepoznat termin, niti je novog datuma. Svaka jezična grupacija ima svoju vlastitu riječ koja označava tu pojavu. Nije teško shvatiti uobičajenu upotrebu te riječi, samo je vrlo teško definirati, odnosno dati razjašnjenje onog što ova riječ sadrži u sebi, a da se udovolji sadašnjoj naučnoj znanosti. Laika mogu udovoljeti i definicije koje se mogu naći u raznim enciklopedijama ili ovećim rječnicima kao na pr. ova: »Mucanje je govorni defekt motornog karaktera koje se smatra najtežim, najneprijatnijim govornim nedostatkom.« (R. Simeon, 1969, s. 859.) Logopedu ili osobi koja se bilo kako naučno bavi čovječjim govorom ove riječi svrstane u okviru gornje definicije govore vrlo malo o mucanju kao pojavi. Mucati znači mnogo više nego što ova definicija kaže.

Ova se pojava može definirati s različitih aspekata s obzirom na njenu složenu kompleksnost, te uvijek unaprijed postoje ograničenja za svaki pokušaj potpunog definiranja. Ovdje će biti riječi o definicijama koje uglavnom pokušavaju dati, ili daju opis funkcionalne poremećenosti govornog procesa u toku mucanja.

Johnson (1963, s. 241.) kaže da se riječ »mucanje« upotrebljava na tri različita načina.

1. Riječ mucanje upotrebljavamo da bismo označili što osoba čini dok govori;
2. dalje, ovaj termin koristimo kao naziv kategorije u koju slušač klasificira ono što govornik čini;
3. i na kraju, time označavamo problem koji se javlja kada slušači klasificiraju ono što govornik čini kao nešto neželjeno, i procijene to kao mucanje; govornik, osjećajući njihove procjene, reagira zabrinuto »potvrđujući i pojačavajući njihove procjene i time konačno produbljuje svoju vlastitu brigu u jednu rastuću spiralu nesreće«.

Ovako široko polje termina »mucanja« treba ograditi nekim postavkama na osnovu kojih bi se mogla graditi definicija. Fraser (u Adler, 1966, s. 6) kaže da pored riječi »zastajkivanje« ili spoticanje u izgovaranju riječi, definicija treba da se obogati bar s još tri tvrdnje.

1. Osoba nema nikakvih fizičkih ili mentalnih subnormalnosti, a koje bi bile funkcionalno povezane s netečnim govorom;
2. osoba smatra svoj govor netečnim, problematičnim, ili poteškoćom;
3. ona pokušava da savlada tu netečnost izbjegavanjem koje, interferirajući s njegovim govorom, uključuje težnju da se silom govori. Ovako određene granice definicije ipak ne uključuju sve karakteristike tog fenomena (npr.

² U Selected Papers of Emil Froeschels, North-Holland Publishing Company, Amsterdam, 1964, s. 92.

ostaje izvan te definicije dijete koje muca, a koje nije zabrinuto za svoju netečnost i dr.), ali se može reći da je ovo jedna vrst definiranja definicije mucanja.

Gutzmann (u Sulejmanpašić, 1969, s. 8.) govori o vrsti reakcije mišića koji sudjeluju pri stvaranju govora ne uključujući ni strah ni anksioznost govornika: »Mucanje je nehotična grčevita mišićna kontrakcija na jednom od tri područja govornog mehanizma (artikulacija, glas i disanje) ili na dva ili na sva tri područja odjednom.« Slično njemu Hvatcev (u Matić, 1968, s. 156.) zaključuje: »Mucanje je govorni poremećaj koji se ispoljava u isprekidanosti i neispravnosti govornog procesa usled grčeva organa za artikulaciju (jezika, usana, nebaca), fonaciju (glasnih žica), i disanja (dijafragme i mišića grudnog koša). Pri ovom nedostatku poremećena je dakle, tečnost govora, odnosno njegov ritam i tempo.« Matić (1968, s. 156) komentirajući ovu definiciju kaže da se mucanje »ne može posmatrati kao poremećaj za sebe, već kao kompleks karakterističnih simptoma psihičkog i telesnog stanja ličnosti, koje odstupa od normalnosti, i u kome dominira govorni poremećaj«, i tako autor pojavu mucanja opravdano pokušava širiti u područja raznih naučnih disciplina.

Ljapidijevski (1965, s. 1.) ne ide dalje od gornjih autora u definiranju mucanja; karakteristično je samo po tome što upotrebljava neuobičajeni termin za osobu koja muca kada kaže da se »suština govornog poremećaja o kome se ovde radi, sastoji u tome što kod takvih bolesnika (podvukao B. B.), pri pokušaju da govore, nastupaju grčevi artikulatornih mišića nevoljno.«

Tjapugin (1966, s. 19.): »Mucanjem nazivamo takav poremećaj govora kada se tečnost govora prekida nevoljnim ponavljanjima glasova i slogova, i prisilnim zastojeima. Takvo ponavljanje i zastoje uvjetuju grčevi mišića govornog aparata.« Tjapugin definira mucanje kao i Hvatcev, osim što izostavlja riječi »ritam« i »tempo« kao označavajuće termine poremećaja tečnosti govora.

Karakteristično je za ova četiri autora-Gutzmann, Hvatcev, Ljapidijevski i Tjapugin — da svi ističu **grčeve** kao prethodnu kariku u nastajanju prekida govornog akta. Pojava grča u njihovim definicijama nije slučajna, s obzirom da je »grč« vrlo markantan za osobu koja muca; ali ta ista riječ u medicinskim znanostima označava patološku pojavu, baziranu na povredama nervnog sistema. Kako se kod mucanja, bar u najvećem broju slučajeva, ne radi o povredama mozga ili dijelova CNS, ne bi u potpunosti izraz »grč«, odnosno »spazma«¹ odgovarao i upotrebi u definiciji, jer se kod mucanja ne radi o pravom grču. Dalje, u citiranim se definicijama ne govori o ličnosti osobe koja netečno govori, kao i o njenim nastojanjima da prebrodi poteškoću, a to je od velike važnosti.

Možda će biti jasnija slika ovih definicija, ako se složimo s Karlinom (1965, s. 89.) koji kaže da se mucanje »definiralo kao poremećenost u ritmu govora karakteriziranom spazmodičkim prekidima, blokadama ili ponavljanjima glasova i riječi«, a što očito nije dovoljno za definiciju mucanja.

Izbjegavajući riječ »grč«, odnosno razjašnjavajući da se kod mucanja ne radi o grču, Spaventi i Imriš (1969, s. 247.) citiraju slijedeću definiciju u kojoj se o ovoj pojavi govori kao da je to »stanje organizma, u kojem,

¹ »Tonusni spazmi su spore i trajne mišićne kontrakcije za razliku od klonusnih grčeva, koji predstavljaju kratkotrajne, nagle, ritmičke kontrakcije. I jedni i drugi grčevi nastaju pri nadražajnim oštećenjima motornih centara i puteva u nervnom sistemu«. (Medicinski leksikon, 1963, s. 631.)

premda nisu uočljivi poremećaji bazičnih funkcija mišića govornog aparata, ipak postoji ozbiljna interferencija s naučenim upotrebama tih istih mišića, naročito kad su te upotrebe emocionalno ili socijalno uvjetovane.«

Naš autor, Sulejmanpašić (1969, s. 10.), u definiciji o mucanju upotrebljava puno adekvatnije termine, a istodobno šire sagledava ovaj problem kada ističe da »vanjski simptom mucanja na govornom aparatu predstavlja naprezanje i borbu mucavoga, da hiperkinezom prevladava hipertoničnost mišića govornog aparata. Od tog velikog naprezanja, od prejake inervacije iradiraju nervni impulsi na razna okolna mišićja i stvaraju one bizarne kretnje i kontrakcije.« I ova definicija s obzirom na »definiciju o definicijama« prema Fraseru ne udovoljava svim tim zahtjevima, ali svakako predstavlja jednu dobru kombinaciju. Treba reći još i to da se autor ograničio samo na »vanj, ski simptom mucanja«; »čisto« govorne osobitosti mucajućeg govora nisu dovoljno detaljizirane.

Daljnji korak u definiranju mucanja čini definicija Westa, Ansberrya, i Carra (u Adler, 1966, s. 8.), koji misle da je mucanje »spazmofemija«, i da je to »nevoljno isprekidano kidanje u automatskom toku govora, koje je kondicionirano djelomično strahom od takvih prekida i reakcijom slušača prema sebi«. Ovdje već imamo uključene nove elemente, kao što su strah, ili reakcija slušača prema vlastitom govoru, i time je obuhvaćen još jedan »nivo« pojma »mucanje« (po Johnsonu).

Do sažetijih, preciznijih, a danas i prihvatljivijih definicija o mucanju, »mora« se ići kroz psihološka analiziranja i definiranja, jer je u njima rečeno možda najviše što se odnosi na ličnost osobe koja se izražava mucavo. Barbara D. (u Adler, 1966, s. 7.) misli »da je mucanje izraz anksioznosti do koje dolazi kada zaštitna struktura organizma u neurotskoj strukturi postane ugrožena i dezorganizirana«. Ove riječi najbolje možemo komentirati mišljenjem Murphya (u Adler, 1966, s. 7.) koji kaže da mucanje predstavlja »u prvom redu psihogenetski motiviran simptom koji se najjasnije manifestira u oralnim funkcijama« i dalje »vrlo često mucanje je manifestacija konfuzija, sumnji, anksioznosti i osjećaja neadekvatnosti, koji leže u osnovi svega«. Murphy daje i definiciju prema kojoj je mucanje »ono što osoba jest.« Ono nam ukazuje da su samoobrambeni procesi u akciji, i da je anksioznost i strah difuznog karaktera, da osoba pokušava ne samo da se zaštiti, već da se potvrdi i poboljša. Ovo nam otkriva nivo sposobnosti s kojom je osoba u stanju da stopi vanjsku realnost s unutrašnjim porivima i potrebama. Ovo je indikator prošlosti individue; osnovnih problema oko kojih se vrti sadašnji život, i oko kojih će njegova budućnost u određenom stupnju biti usmjerena. Mucanje nam daje sliku onog što osoba misli, kako sebe doživljava i što misli kako je drugi doživljavaju. Mucanje ne samo da koegzistira, već je i rezultat onog što osoba misli o sebi, osjeća i kako vjeruje da je drugi percipiraju.«

Wendall Johnson (u Adler, 1966, s. 7.) ima neke psihološki obojene riječi u svojoj definiciji, ali, u težnji da udovolji svojim trima shvaćanjima o terminu »mucanje«, ide dalje od Murphya i kaže: »Mucanje je anticipatorna, prestrašena hipertonička reakcija izbjegavanja. Drugim riječima, mucanje je ono što govornik čini:

- 1) kada očekuje da će mucati,
- 2) kada se užasava od toga,
- 3) kad pretjeruje u svojoj anticipaciji toga (mucanja) i
- 4) kad nastoji da ga izbjegne.« Ova se definicija može ujedno koristiti i za pronalaženje onog čega nema u psihoanalitički orijentiranim definicijama.

Prema Jon Eisenonu (u Adler, 1966, s. 7.) »mucanje se funkcionalno može definirati kao prelazni poremećaj u komunikativnoj upotrebi jezika. Poremećaj karakteriziraju izražajne stanke, ponavljanja, produljenja i hipertrofija. Reakcije koje se javno ne ispoljavaju uključuju strah, anksioznost i porive k izbjegavanju, koji su povezani s aktom govora.« Eisenon pokušava približiti psihološki i »govorni« pristup na mucanje, te tako, s jedne strane daje vanjske simptome neritmičnog govora, a s druge strane uključuje unutarnji osjećaj mucave osobe.

Interesantno je mišljenje Van Ripera (1954, u Adler, s. 7.) koji kaže da »do mucanja dolazi kada je tok riječi prekinut oklijevanjima, zastajkivanjima ili ponavljanjima i produživanjima govornih glasova. Fluentnost je prekinuta grčevima, drhtanjem ili abnormalnostima u fonaciji i disanju. Sastoji se od trenutaka govornih prekida takve učestalosti i abnormalnosti da privlače pažnju, interferiraju se komunikacijom i dovode do neprilagođavanja. To je govorno ponašanje koje su drugi označili, a sami vlasnici prihvatili kao mucanje«.

Jedna od najnovijih definicija, a ujedno i najpreglednijih, jest definicija koju je dao M. E. Wingate (JSHD, 1964, vol. 29, s. 488.). Za njega izraz »mucanje« znači:

1. a) Prekid u toku izražavanja koji b) karakteriziraju nehodična glasna ili tiha ponavljanja ili produživanja u izgovaranju kratkih govornih elemenata tj. glasova, slogova ili jednosložnih riječi. Ti prekidi c) su obično česti ili vrlo izraženi i d) teško ih je kontrolirati.
2. Ponekad su prekidi e) praćeni popratnim aktivnostima u koje je uključen govorni aparat, bliske ili udaljene tjelesne strukture, ili stereotipni govorni izričaji. Te aktivnosti nam izgledaju kao da su povezane sa naporom da se producira govor.
3. Isto tako nisu rijetki f) znakovi ili opisi emocionalnog stanja čiji raspon ide od općeg stanja »uzbuđenja« ili »tenzije« do specifičnih emocija negativne prirode kao npr. straha, neugode, iritacije i sl.
g) Neposredni izvor mucanja je određena nekoordinacija izražena u perifernom govornom mehanizmu; krajnji uzrok je zasada nepoznat i može biti kompleksan i složen.«¹

Lako je uočiti da Wingate-ova definicija najšire obuhvaća sindrom mucanja. Pod točkom 1. autor vrlo dobro opisuje simptome mucanja u toku verbalnog izražavanja osobe koja mucavo govori. Točka 2. se širi na opće tjelesne pokrete koji prate mucav govor, istodobno uključujući i zabrinutost osobe za takav govor. Treća točka najočitiije govori o личности takve osobe, uključujući i logofobiju koja čini obaveznu oznaku kod pravog mucanja.

¹ I ova definicija je podložna kritikama. Tako, Gerold Woolf (1965, JSHD, vol. 30, s. 199—200.), kaže da ona pati od ograničenja kao: »Označavajući prekid u verbalnoj fluentnosti kao centralnu karakteristiku mucanja Wingate ignorira ulogu ponašanja izbjegavanja iščekivanja.« »Wingate smatra da mucanje uključuje umetanja, popravke, nepotpune forme i „govorne karakteristike“. Ali ove se klasificiraju kao »pomocne« ili »sporedne karakteristike« i ne smatra ih ni osnovnim ni integralnim dijelom mucanja. Da bi podupro tu diferencijaciju Wingate smatra da se na karakteristike ne gleda kao na mucanje ni sa strane mucavca niti njegovog slušača. Ovo je prividno dobar argument.«

Nadalje, Woolf tvrdi da »Wingate-ova definicija ne uspijeva diferencirati normalne disfluentnosti u mucanju od napinjanja (strugle behavior).«

Ova definicija u izvjesnom smislu daje pravu sliku razvoja mucanja ako se ono promatra od početnih ponavljanja i produljivanja pojedinih dijelova govora kod malog djeteta do potpuno razvijene slike mucanja sa svim popratnim pojavama kod »prave« (odrasle) mucave osobe. Ova definicija sadrži još i etiološke elemente, što druge obično nemaju.

Možda bi se za ovu definiciju moglo reći da je pored svoje sistematske i detaljne obuhvatnosti problema, otišla u preopširan opis pojedinih vidljivih manifestacija mucanja, te u nekim trenucima prestala biti stroga definicija poprimajući karakter dobre opisne formulacije.

ZAKLJUČAK

Problem definiranja mucanja nije riješen niti završen, kao što nisu riješena i neka druga pitanja ove govorne netečnosti. Jedne definicije ističu grč kao prvu kariku u nastajanju mucavog govora; druge traže izlaz u unutar-njem psihičkom životu osobe koja muca; treće pokušavaju zbliziti ta dva pogleda i formulirati problem s objiju strana; Wingate je upotrijebio najiscrpnije sve ono što je istraženo u vezi ove govorne netečnosti i sastavio najprihvatljiviju definiciju mucanja. Ipak može se reći da danas ne postoji definicija mucanja koja može odoljeti iscrpnoj kritici.

Interesantno je napomenuti da ni jedna od definicija o kojima je ovdje bilo riječi ne ističe činjenicu da mucava osoba ima kraće ili dulje vremenske periode kada govori bez zastajkivanja i ponavljanja, tj. kada govori normalno tečno, kao i da postoje situacije u kojima ona uopće ne muca (o čemu je bilo riječi u uvodu).

Jedna opća karakteristika gotovo svih definicija, a naročito psihološki orijentiranih, jest ta da su veze, a i razgraničenja, između tečnog i netečnog govora slabe ili uopće nisu izražene. Kako definicija treba biti ogledalo rezultata istraživanja ovog problema, dobiva se utisak da je sve što je do sada istraženo u vezi s mucanjem samo početak u otkrivanju dubljih i jačih spona između tečnog i netečnog govora s jedne strane, i tečnog i netečnog govora i čovjeka s druge strane. Mucanje i čovjek najvjerojatnije su se »povezali« još onda kada je čovjek počeo zvučno-govorno realizirati sebe; osjetljivost ove pretpostavke čini još težom mogućnost shvaćanja srži čovjekove mucave prirode, s obzirom na dugu historiju čovjekova postojanja kroz govor. Ako su se govor — tečan odraz čovjeka i mucanje — netečan odraz čovjeka »uvriježili« i razvijali u ljudskoj prirodi istodobno, treba očekivati da će se podjednako, bar u izvjesnoj mjeri i »razotkriti« ljudskoj spoznaji. Kada čovjek bude znao više o svom tečnom govoru, bez sumnje bit će mu lakše prodrijeti i u »tajne« prirode netečnosti svoje verbalne ekspresije i time otvoriti nove mogućnosti za potpunije definiranje mucanja.

Da zaključimo mišljenjem Van Ripera (u Adler, 1966, s. 8.) o ovoj problematici koji kaže: »Precizna definicija mucanja je vrlo dugo predstavljala poteškoću. Možda jedina osoba koja zna što je to, jest mucavac sam. Rječnici to obično označavaju kao »zastajkivanje ili spoticanje u govoru«, ali može se zastati i verbalno zamuckivati bez mucanja i može se prisilno mucati bez zastajkivanja ili spoticanja. Većina definicija je deskriptivna, a možda je najbolja ova: »Kada su fiksacije ili ponavljanje glasa, sloga, ili položaj usta obično neugodni, većina ljudi to naziva mucanjem.«

LITERATURA

1. Adler, Sol (1966): A Clinical Guide to Stuttering, Charles C Thomas Publisher, Springfield.
2. Johnson, W., Darlej, F., Sprierterbach, (1963): Diagnostic Methods in Speech Pathology, Harper and Row Publishers, New York, Evonston, and London.
3. Karlin, I. W., Karlin, D. B., Gurren, L. (1965): Development and Disorders of Speech in Childhood, Charles C Thomas Publisher, Springfield.
4. Ljapidievski, S. (1965): Mucanje, Institut za eksperimentalnu fonetiku, Beograd.
5. Matic, M. V. (1968): Logopedija, Zavod za izdavanje udžbenika SRS, Beograd
6. Medicinski leksikon, Medicinska knjiga, Beograd — Zagreb, 1968.
7. Selected Papers of Emil Froeschels, 1940-64, North-Holland Publishing Company, Amsterdam, 1964.
8. Simeon, R. (1969): Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva, Matica hrvatska, Zagreb.
9. Spaventi, J., Imriš, B. (1969): Analiza nekih faktora iz problematike mucanja, SOI, br. 3—4, s. 247—250.
10. Sulejmanpašić, Dž. (1969): Problematika nauke o mucanju, SDDJ, Beograd.
11. Škarić, I. (1969): Govor, čovjek i univerzum, Enciklopedia moderna, br. 9.
12. Tjapugin, H. P. (1966): Zaikanije, Medicina, Moskva.
13. Van Riper, Ch. (1963): Speech Corection, Principles and Methods, Pretince-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N. J.
14. West, R., Ansberry, M., and Carr, A. (1957): The Rehabilitation of Speech, Harper and Row, N. Y., Third edition.
15. Wingate, M. E. (1964): Standard Definition of Stuttering, JSHD, vol. 29., br. 4., s. 484—489.
16. Woolf, G. (1965): Comment on Wingate's »Standard Definition of Stuttering«, JSHD, vol. 30., s. 199—200.

SUMMARY

DEFINITIONS OF STUTTERING

This article discusses several definitions of stuttering where this speech disturbance is treated from various aspects.

The problem of definition of stuttering has been neither satisfactory solved nor settled, just as some other problems concerning this speech disfluency have not been solved. Some definitions stress spasm as a primary link in the chain of development of stuttering (Gutzmann, Hvatcev, Ljapidievski, Tjapugin); others point to the importance of the inner psychological life of the person who stutters (Barbara, D., Murphy, to some degree even Johnson); and the third category of definitions try to unite the two and formulate the problem from both views (Eisenon; West, Ansberry & Carr; Van Riper); Wingate has used the detailed data of the researches of this speech disfluency and given the most acceptable definition. However, at present, there is no definition of stuttering which could bear detailed criticism.

It is of interest to note that not a single definition referred to in this article points out to the fact that there are shorter or longer periods when the stutterer speaks fluently and without repetitions, and in some situations the stutterer does not stutter at all.

A general characteristic of nearly all definitions is their failure to discuss links and boundaries between fluent and disfluent speech.

Behluj Brestovci, asistent
Visoka defektološka škola, Zagreb